Innkalling: HARDANGER UNGDOMSRÅDSMØTE
Dato: Torsdag 04.14.2018
Stad: På toget til Oslo
Tid: 10.00 - 12.00

HU-sak 15/18 Førebuing møte med Hordalandsbenken

HU-sak 16/18 Ymse

HU-sak 17/18 Informasjon om arbeid frå den einskilde kommune/herad sine ungdomsråd i Hardanger.

Forfall må meldast:
Hardangerrådet v/Trude Lægreid Rinaldo
tlf 53 67 14 50 /489 54 550
mail: trude@hardangerraadet.no
Varamedlemmene møter etter særskild innkalling.

Hardangerrådet / Kinsarvik 29.11.2018

Trude Lægreid Rinaldo
Konsulent Hardangerrådet/Sekretær Hardanger Ungdomsråd

SAKLISTE:

HU-sak 15/18 Førebuing møte med Hordalandsbenken

Vedlegg: Presentasjon til møtet
Mailar om responstider i Hardanger frå helesføretaka

Me går gjennom presentasjonen og førebur det som skal seiast og kven som skal prata.
På telefonmøte vart det avklart at det er Marte sin historie me deler.

HU-sak 16/18 Ymse

HU-sak 17/18 Informasjon om arbeid frå den einskilde kommune/herad sine ungdomsråd i Hardanger.

Hardanger Ungdomsråd

... med auge for framtida!

Hardanger

Hardanger Ungdomsråd møter Hordalandsbenken på Stortinget 4.12.18

Tusen takk for invitasjonen!

Hardanger
HU
Hardanger
Ungdomsråd
… med auge for framtida!

Hardanger Ungdomsråd

... med auge for framtida!

Hardanger

I dag vil me ta opp:

LOVBESTEMT RESPONSTID PÅ AMBULANSE

Dette har vore tema på rådsmøter, og på Hardanger UngdomsTING, og er veldig viktig for oss som veks opp og skal leva i Hardanger.

Dette er ei ungdomsrådssak fordi me er framtida til Hardanger. ME representerar også framtida i distriktsnorge.

ME vil bu ein trygg stad, då er krav til responstid heilt avgjerande.

Dette har me gjort:

- ★ Henta inn responstider frå Helse Fonna, Helse Bergen og Helse Vest
- ★ Skrive brev og uttale til Helse Fonna, Helse Bergen og Helse Vest
- ★ Sendt brev til Terje Breivik
- ★ Diskutert saka på Hardanger UngdomsTING i 2017
- ★ Invitert Helseføretaka og ambulansetenesta og politikarar til Hardanger UngdomsTING 2018
- ★ Og no er me her på Stortinget og møter Hordalandsbenken

Hardanger Ungdomsråd

... med auge for framtída!

Hardanger

Hardanger Ungdomsråd

... med auge for framtída!

Til Helse Bergen
Til Helse Fonna

Kopi: Kommunane i Hardanger

Kinsarvik 16.03.2017

Særutskrift frå Hardanger Ungdomsrådsmøte 09.03.2017 i Eidfjord

«Vedtak:
Hardanger Ungdomsråd gjev denne uttalen og sender brev til både Helse Bergen og Helse Fonna der ein ber om eit møte med dei. Hardanger Ungdomsråd ber også om at dei gjer greie for korleis dei tenkjer at utfallet skal verta.

Uttale om Ambulanse og responstid frå Hardanger Ungdomsråd:

Me vil føla oss trygge.

Hardanger Ungdomsråd er uroa på vegne av Hardanger og distriktsnorge når det gjeld omstrukturering av ambulanse og kva det gjer med responstid. Hardanger Ungdomsråd representerar dei 7 Hardangerkommunane Eidfjord, Granvin, Jondal, Kvam, Odda, Ullensvang og Ulvik.

Det er store avstandar i regionen vår. Eksempelvis er det er 70 km frå Odda til Haukeli, 100 km frå Voss til Halne, 90 km frå Mundheim til Bergen og 80 km frå Norheimsund til Voss. I retningslinjene står det at responstida skal vera under 25 minutt i distriktet, skal me då godta at den er på 40 minutt?(I byområdet er krav til responstida 12 minutt)

Eksempel på gjennomsnittlege responstider i ulike deler av Hardanger:

- frå Ulvik er responstid i snitt på over 40 minutt, dårlegast i Hardanger
- frå Granvin er responstid i snitt på 28,1 minutt.
- frå Eidfjord er responstid i snitt på 36,1 minutt.
- frå Kvam er reponstida i snitt på 18,1 minutt.

(Ikkje fått tal frå dei andre kommunane, derfor ikkje med her)

Legevaktordninga i Hardanger er no i gang, dvs at nattetid er det kun tilgjengeleg lækjarar i Odda og på Voss, gjer ikkje det behovet for lokalt bemanna ambulansar endå større?

Utifrå dette forventar me at det vert gjort tiltak for å bevara dei ambulansetenestene som er i dag som eit minimum, og godtek ikkje at fleire ambulansestasjonar forsvinn. Når ulukka først er ute, må denne tenesta vera eit minimum for å redda liv.

Me ute i distriktet er like viktige som menneska i byane. Helsa er den same, og burde vera like mykje prioritert uavhengig om du bur i by eller bygd! Faren er at denne omstruktureringa vil svekka distriktet, for ein vil ikkje bu på ein plass der helsa di ikkje er prioritert.»

Fruktbar helsing Hardangerrådet iks
Trude L Rinaldo
Konsulent Trude L. Rinaldo
post@hardangerraadet.no
www.hardanger.com

Hardanger Ungdomsråd

... med auge for framtida!

Hardanger

Ungdomstinget valde debatt-temaet ambulansetilbodet i Hardanger

Vil ha trygge bygder

I MESSEN: *Kunsthuset Messen i Ålvik var arena for ungdommar frå alle dei sju Hardanger-kommunane, då Hardanger Ungdomsting var samla 19. januar. Alle foto: Trude Rinaldo*

Temaet ambulansetilbod fekk flest røyster då dei yngste politikarane skulle velja ut eitt mellom fleire aktuelle tema for vidare debatt.

ELI LUND
eli@hardanger-folkeblad.no
97572494

- Heile 27 ungdommar kom på Hardanger Ungdomsting og mange gode tema vart debattert. Dette parallelt med at ein lærte å laga debatt og å debattera, rapporterer Trude Rinaldo, sekretær i Hardangerrådet.

Ida Maage Elstad frå Ungt Entreprenørskap Hardanger arrangerte Bli kjent-aktivitetar, og Svein Olav B. Langåker frå Framtida.no arrangerte debattkurs. Dagen vart avslutta med paneldebatt med lokalpolitikarar frå Hardanger.

DISKUSJON: *Skyss og busstilbodet i Hardanger var eitt tema, tilbod om helsesøster på skulane eit anna då dei unge diskuterte.*

BLI KJENT: *Ungt Entreprenørskap hadde aktivitetar.*

Ambulansetilbodet i Hardanger engasjerte alle ungdommane som var til stades, og dei valde samrøystes dette temaet for paneldebatten.

«Ambulansetilbodet i Hardanger ikkje godt nok! Ungdom frå Hardanger krev at det også skal vera trygt å bu i bygdene!», står det i rapporten frå møtet.

I paneldebatten kom det fram at nokre av lokalpolitikarane var gledeleg overraska over at temaet vart valt på eige initiativ frå dei unge. Grunngjevinga frå dei unge var at det er eit viktig tema og viktig for framtida at det er trygt å bu i Hardanger.

For kva gjer det attraktivt å bu ein stad? Jo, at det er arbeid og at det er trygt.

«Ambulanse er like viktig for unge som for eldre. Det er me som skal bu her, då må det vera trygt også i framtida», vart det sagt frå ein av dei unge.

Ein politikarar sa han er glad for at ungdom er så opplyste og engasjerte mellom anna om akuttkirurgi ved Odda sjukehus.

- Ungdom må engasjera seg for å behalda dette tilbodet i Hardanger, vart det sagt.

> ***Ambulanse er like viktig for unge som for eldre. Det er me som skal bu her, då må det vera trygt også i framtida.***
> **UNGDOMSPOLITIKAR**

Ein ordførar oppmoda ungdom til å senda uttale til høyringa i Helse Fonna i saka om akuttkirurgi og melda om krav til responstid og tryggleik i nærmiljøet. Elles vart ungdomsråda oppmoda om å senda eit skriv til Helse Bergen ved direktør Hansen, og be om eit møte.

Ungdom i Hardanger slår ring om ambulansetenesta

– Me kjem aldri til å gje oss i denne saka. Ho er så viktig for oss, og for at det skal bu folk her i framtida!

GRANVIN

Det seier Marte Kristoffersen og Oda Medhus om verdien av lokal akuttberedskap. Fredag var dei to ungdomane frå Granvin og Eidfjord saman med ungdomar frå dei sju andre ungdomsråda i Hardanger, som alle var kalla inn til Hardanger Ungdomsting 2018, der alle rådsmedlemar kan møta.

Voss ungdomsråd var også invitert, då eitt av emna ungdomane drøfta var kommunesamanslåing, og kva det kan få av fylgjer for dei unge.

På tinget stilte også ungdomar frå Samnanger kommune, som ofte har samarbeid med råda i Jondal og Kvam.

Sentralisering

Voss og Granvin skal slåast saman. Dermed vert Voss ein del av Hardanger, og omvendt. Etter 2020 vert også Odda, Ullensvang og Jondal ein kommune. Ungdomsråda frå Granvin, Voss, Eidfjord, Ulvik, Samnanger, Jondal og Kvam hadde kvar sine opplevingar av kva dette vil skapa av konsekvensar, men dei peikte alle på at det vil vera klokt å sikra representasjon frå alle grendene i nye konstellasjonar. Nokre av råda meinte ein bør halda liv i gamleråda, etter samanslåingane, til dømes i Granvin og Voss. Ullensvang ungdomsråd meinte derimot det vil vera rett å leggja ned dei gamle råda, men at ein likevel sikrar representasjon frå dei gamle kommunane.

Av andre fylgjer av samanslåingar, ser ungdomsråda fare for at det kan føra til sentralisering og redusert kvalitet på ulike tilbod i dei opphavlege kommunane, og trekkjer difor fram gode kollektivtilbod som kompensasjonar for slike effektar, slik at born og unge framleis kan ha fritidstilbod som faktisk kan nyttast.

Akutt-tenester viktigast

Tidlegare på dagen hadde tinget for seg ei annan sak som har engasjert ungdomsråda i fleire år, nemleg ambulansetenesta og akuttmedisinsk beredskap.

Stortingsrepresentant Kjersti Toppe var til stades på tinget, og ho heldt eit føredrag der ho mellom anna rosa ungdomsråda for at dei alt har sendt eit protestbrev til Helse Bergen, etter at responstida i Ulvik vart forlenga i samband med at ein endra på kvar ambulansane er stasjonerte.

– Lova seier at alle skal ha eit likeverdig tilbod når det gjeld tilgang på akutte helsetenester. Slik stoda er i dag fleire stader, mellom anna i Hardanger, så er ikkje dette tilfelle. Difor er det så flott at de kjempar vidare for desse tenestene, sa Toppe.

Marte Kristoffersen, leiar i Granvin Ungdomsråd og representant i Hordaland fylkesungdomsting, var kompromisslaus i sine innlegg i denne saka.

– Dette tok me opp med dykk i fjor også, men kva har skjedd? Me ser at responstida går opp i Hardanger. Ambulansen i Granvin er alt borte, og no vert tenesta i Eidfjord vurdert. Det gjer folk redde. Dette er ei teneste me har rett til, og ho må ikkje reduserast, sa Kristoffersen.

Dilemmaet

Steinar Bøe ved akuttmedisinsk avdeling i Helse Bergen var til stades på tinget som fagperson. Han gjev ungdomane rett i at dette er ei viktig sak.

– Ambulansetenesta har endra seg mykje siste åra. Det er færre bilar utstasjonerte, men bilane er meir utstyrte og personellet er meir utdanna, slik at dei er i stand til å utføra betre hjelp når dei kjem fram til pasientane, fortalde han.

– Det er lite hjelp i det, om pasienten døyr medan han ventar på at bilen skal koma fram, svara Kristoffersen kontant.

– Det er nett det som er dilemmaet me må ta omsyn til heile tida, både når planane skal leggjast og ressursane skal brukast, sa Bøe, som då minte forsamlinga om at det er eit kostnadsspørsmål.

Leiar i Hardanger Ungdomsråd og Jondal Ungdomsråd, Tiril Eiken, tok då ordet og la til at ho heller vil ha ei ambulanseteneste som kostar pengar, enn ei teneste som kostar liv.

– Dessutan er det langt fleire farlege arbeidsplassar i vår region enn mange andre stader der folk stort sett berre jobbar på kontor. Her er bønder og skogsarbeidarar og entreprenørar, og det bør også telja inn i desse vurderingane, sa Eiken, og dette slutta eit samla ungdomsting seg til med applaus.

Etter drøftingane fekk Hordaland eit kort intervju med Marte Kristoffersen og Oda Medhus. Medhus sit også i fylkesungdomstinget, og ho bur i Eidfjord, som altså kan koma til å mista ambulansen.

– Dette har me vore sterkt i mot heile tida, og me kjem aldri til å gje oss i denne saka. I fjor valde me også å fokusera på denne saka, og då vart me møtt av vaksne som vart overraska. Det burde dei ikkje verta, for dette er jo den viktigaste saka. At folk skal kunna føla seg trygge, og at dei har same retten til akutte helsetenester som alle andre, seier dei.

– Dei må høyra på oss

– Som Tiril sa under møtet, så er det mange farlege arbeidsplassar her inne. Her er også vegen over Hardangervidda, Måbødalen og på sommartid vitjar tusenvis av turistar denne regionen. Me har også eit stort hytteområde i Sysendalen. Alt dette tilseier ei god og oppegåande ambulanseteneste, seier Medhus.

– Me vert fortalde at me er framtida. Ja vel, då får dei også høyra på oss når me har noko fortelja dei! Me elskar Harda ger, og mange vil bu her. M mange kan koma til å velja H danger bort dersom dei aku helsetenestene vert for redus te. Difor kjempar me alt me for at det ikkje skal skje, åtva ungdomane.

Kari Ystanes
ky@avisa-hordaland.no

KLAR TALE: – Ikkje ta bort ambulansetenesta! Det er meldinga frå Hardanger ungdomsråd og Voss Ungdomsråd. Her ved (frå venstre): Olav Riber Østlie (Ullensvang), Jens Håkon Birkeland (Voss), Mart
Kristoffersen (Granvin), Elias Selvik Undal (Kvam), Tiril Eiken (Jondal), Oda Medhus (Eidfjord) og Bjørk Thorbjørnsen (Ulvik).

Hardanger Ungdomsråd

... med auge for framtida!

Hardanger

Dette har me funne ut om responstid i Hardanger:

	Gj. responstid AKUTT	Lengste responstid
➢ Eidfjord :	.. over 22 minutt	.. over 60 minutt
➢ Granvin:	.. over 26 minutt	.. over 40 minutt
➢ Jondal:	.. over 36 minutt	.. over 50 minutt
➢ Kvam:	.. over 20 minutt	.. over 50 minutt
➢ Odda:	.. over 14 minutt	.. over 55 minutt
➢ Ullensvang:	.. over 33 minutt	.. over 50 minutt
➢ Ulvik:	.. over 29 minutt	.. over 50 minutt

Hardanger Ungdomsråd

... med auge for framtida!

Hardanger

VÅRT MÅL ER:

LOVBESTEMT RESPONSTID PÅ AMBULANSETENSTER

i HEILE NORGE

Tusen takk for at de tok dykk tid til og
høyrer på ungdomen - framtida til Norge!
NØDUTGANG
HU
Hardanger
Ungdomsråd
... med auge for framtida!
Hardanger
Tusen takk for oss!

RESPONSTID
*ODDA
*ULLENSVANG
*JONDAL

Trude Rinaldo <trude.rinaldo@hardangerraadet.no>

Responstider Hardanger

2 e-poster

Lynghamar, Roger <roger.lynghamar@helse-fonna.no> 23. november 2018 kl. 11:48
Til: "trude.rinaldo@hardangerraadet.no" <trude.rinaldo@hardangerraadet.no>
Kopi: "vibeke.lynghammer@odda.kommune.no" <vibeke.lynghammer@odda.kommune.no>, "Stig.Hope@ullensvang.herad.no" <Stig.Hope@ullensvang.herad.no>

Hei!

Eg ser du har sendt til feil e-mail adresse til meg, og har difor ikkje fått mailen din før Vibeke sendte den vidare til meg i går...

Når det gjeld responstider, så har eg sett gjennom vårt system og laga eit gjennomsnitt for utrykningar til dei forskjellige kommunane:

Odda Kommune – 14 minutt – Lengste utrykning – ca. 55 minutt

Ullensvang kommune – 33 minutt – Lengste utrykning ca. 50 minutt

Jondal Kommune 36 minutt – Lengste utrykning ca. 50 minutt

Gjennomsnittet er berekna ut i frå de ambulansen til ei kvar tid befinn seg. Lengste utrykning er frå Odda Ambulansestasjon.

Det er og viktig å merke seg at det er etablert akuttthjelperar i lokale brannvesen med kortare responstid i Røldal, Odda, Lofthus, Grimo og Jondal.

Skulle det vera noko meir de lurer på, er det berre til å ta kontakt!

Vennleg helsing

Roger Lynghamar
Seksjonsleder
53651205 / +4792664841
Helse Fonna HF
www.helse-fonna.no

Trude Rinaldo <trude.rinaldo@hardangerraadet.no> 23. november 2018 kl. 12:02
Til: "roger.lynghamar@helse-fonna.no" <roger.lynghamar@helse-fonna.no>

Hei Roger!
Takk for informasjon. Flott at me nådde deg ! Skal lagra rett adresse.

Mvh Trude

RESPONSTID
* EIDFJORD
* ULVIK
* GRANVIN
* KVAM

Trude Rinaldo <trude.rinaldo@hardangerraadet.no>

SV: Responstid på Ambulanse i Hardanger

3 e-poster

Østerås, Øyvind <oyvind.osteras@helse-bergen.no> 28. november 2018 kl. 22:12
Til: "trude.rinaldo@hardangerraadet.no" <trude.rinaldo@hardangerraadet.no>
Kopi: "Lekve, Arnt Inge" <arnt.inge.lekve@helse-bergen.no>, "Sætre-Hansen, Otto" <otto.setre-hansen@helse-bergen.no>

Hei!

Her finner du oppdatert responstid for Hardanger. Ta kontakt med Otto eller Arnt Inge dersom du trenger en forklaring på hva tidene innebærer. Tidene er forklart i prehospital plan:

	Oppdrag rød respons	Via 113	Med responstid	Responstid-gjennomsnitt	Responstid median	Responstid 90%
Eidfjord 2017	55	37	27	20,1	15,0	39,8
Ulvik 2017	43	19	15	32,4	33,4	41,6
Granvin 2017	21	11	8	30,2	24,0	46,7
Kvam 2017	230	155	126	17,3	12,0	33,5
Eidfjord 2018	55	36	27	22,5	17,7	39,0
Ulvik 2018	34	17	14	29,5	30,9	37,4
Granvin 2018	29	21	17	26,9	25,6	36,7
Kvam 2018	206	147	123	20	16,9	33,8

2018: Pr 31.10.18

Lykke til!

Med vennlig hilsen

Øyvind Østerås
Avdelingssjef, avdelingsoverlege

Akuttmedisinsk avdeling

Fra: Trude Rinaldo [mailto:trude.rinaldo@hardangerraadet.no]
Sendt: 21. november 2018 13:58
Til: roger-lynghamar@helse-fonna.no; Mosevoll, Tone Daltveit; Silje Todnem; Arne Aksnes
Kopi: Arnved Lund; Bergljot Maria Veivåg; Jordal Harald; kwvi@kvam.kommune.no; Knud-Erik Gissel; Linn Merete Østerbø; Reidun; Seim Olav; Siri Stuve; Stig Hope; Vibeke Lynghammer; Hans Petter Thorbjørnsen; Ingebjørg Winjum; Jostein Eitrheim; Jostein Ljones; Larsgard Jon; Roald Aga Haug; Ordførar Ullensvang herad; Thore Hopperstad; Tveit Anved Johan
Emne: Responstid på Ambulanse i Hardanger

Hei!

Hardanger ungdomsråd skal møta Hordalandsbenken på Stortinget tysdag 4. desember 2018

I den sammenheng treng eg oppdatert responstid for alle kommunane i Hardanger.

I 2017 sendte me denne uttalen på grunnlag av informasjon me fekk inn då.

Eg ber om oppdatert informasjon frå alle kommunane.

Vedlagt uttale til helseføretaka i 2017

--